

Indenrigsudvalget går i gang med at forberede sig til næste udligningsreform

Selvom det kun er godt tre år siden, Folketinget vedtog en stor reform af den kommunale udligning, så går Folketingets Indenrigsudvalg nu i gang med at forberede sig på den næste reform, som ventes skudt i gang i 2025 og få virkning fra tilskudsudmeldingen i juni 2028.

Det sker som en direkte følge af, at fire borgmestre i går havde foretræde for udvalget og fremlagt det, de opfatter som en række alvorlige skævheder og absurde incitamenters i det nuværende system.

"Vi kommer til at lave en temadag, hvor vi går i dybden med de problematikker, borgmestrene har rejst. Det vil også hjælpe os til forståelsen af den kommunale økonomi," siger Theresa Berg Andersen (SF), der er formand for udvalget til NB-Økonomi.

Hun siger, at realistisk set, så kommer SVM-regeringen ikke nødvendigvis til at ændre udligningsreformen før den planlagte reform lige foreløbig. Men de kan gøre mere for at forberede sig, når reformen skal ændres.

Ifølge boligskatteaftalen fra 2017, skal de nye ejendomsvurderinger indføres i udligningssystemet fra 2028. Det vil flytte et milliardbeløb mellem kommunerne, og derfor er det en generel antagelse, at det nødvendigvis vil udløse en større reform af den kommunale udligning.

Udligningsreformer er komplicerede, og derfor har man typisk indledt drøftelserne om et kommissorium for det såkaldte Finansieringsudvalg, som har til opgave at forberede en reform, mellem tre og fire år før de egentlige politiske forhandlinger går i gang - og dermed skal partierne formentligt indlede drøftelserne i slutningen af 2024.

Therese Berg Andersen erkender, at udligningssystemet er så kompliceret, at ikke engang indenrigsordførerne på Christiansborg forstår det.

"Det er et kæmpe problem. Hvordan skal vi kunne rette op på systemet og på de fejl og skævvridninger, der er i udligningen, når vi har så svært ved at forstå det? Vi får jo først alle fejlene at vide, når de rammer kommunerne," siger Theresa Berg Andersen.

Fire borgmestere: Vi straffes for vækst

Det var borgmestrene fra Holstebro, Favrskov, Hedensted og Rebild som i går tog toget til Christiansborg for at klage deres nød over et udligningssystem, som de mener, straffer vækstkommuner og indeholder en række absurde incitament.

"Baggrunden er, at vi er vækstkommuner, men alligevel bliver vi fattigere og fattigere," siger Ole Vind (V), der er borgmester i Hedensted Kommune. "Udligningssystemet fungerer på den måde, at jo flere folk vi skaffer i arbejde, jo fattigere bliver vi. Det undrer vi os over, når der ikke sker det samme med bykommuner."

Forklaringen er blandt andet, at hvis en kommune gør meget for at få flere mennesker uden for arbejdsstyrken så meget som én time om ugen ind på arbejdsmarkedet, så falder de personer ud af det socioøkonomiske kriterie. Det gør de, selvom kommunen stadigvæk

har udgifter for alle de timer, personen for eksempel ikke kan arbejde. Hvis personen er handicappet svarer det til 200.000 i tabte indtægter om året.

[Forstå på fem minutter: Derfor taber kommuner penge på at få handicappede i arbejde](#)

Det eksempel, som NB-Økonomi har skrevet om tilbage i august, blev netop hevet frem i Indenrigsudvalget.

"Vi lægger os selvfølgelig i selen som kommune til at få borgeren tilbage på arbejde, hvis de er udenfor arbejde. Udligningssystemet er sådan, at bare de kommer tilbage på arbejde i én time, så falder borgeren ikke længere under det socioøkonomiske kriterie. Det vil sige, at når vi får dem tilbage på arbejde i én time, så bliver vi ikke kompenseret for de timer, de ikke kan arbejde," siger borgmester Jesper Greth (V) fra Rebild Kommune.

Det lange seje træk

Indenrigsordførerne på tværs af partier var meget lydhøre og nysgerrige overfor problemstillingen, og borgmestrene fik opbakning til deres situation. Derfor vil udvalget også tage udfordringen med til indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde (V).

"Formanden for indenrigsudvalget gav udtryk for, at det, at vi var dukket fire borgmestre op, det virkede stærkt for hende. Hun ville nu tage notat og sende til ministeren. Hun kunne godt se, at det var et problem, at selvom vi var kommuner i vækst, så blev vi fattigere og fattigere," siger Lars Storgaard (K), borgmester i Favrskov Kommune.

Arbejdet med næste udligningsreform

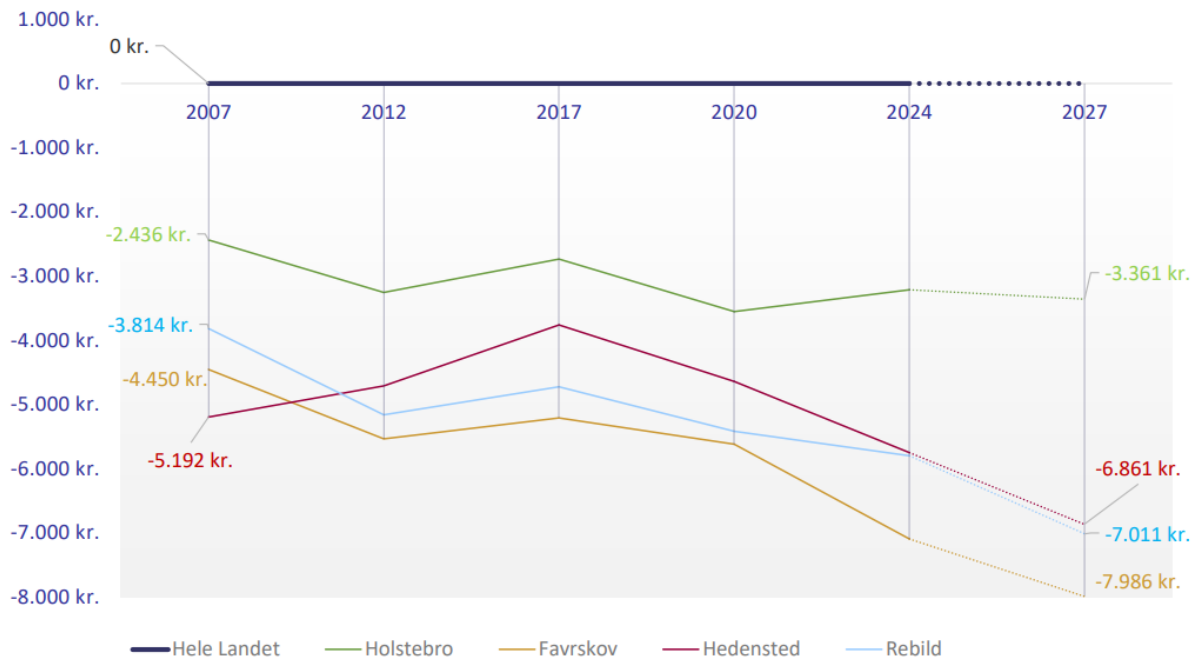
starter nu

De fire borgmestre ved godt, at regeringen formentlig ikke vil tage ansvaret på sig og rette op de fejl, der er i deres egen udligningsreform. Men for dem begynder forberedelserne på en ny udligningsreform nu.

"Det, vi håber, det er, at vi har sat noget i gang. Kommunalordførerne kunne jo godt se de problematikker, vi fremlagde," siger H.C. Østerby (S), borgmester i Holstebro.

"Der har vi jo nu en opgave i at holde fast i denne problematik, og sige, at det er noget, vi fire kommuner har på tværs af hele landet. Det lyttede de rigtig meget til. Men det her, det handler om den lange bane."

Borgmestrene havde en række grafer med, de kunne vise i udvalget, som IT-konsulenthuset Dataproces har foretaget for dem. Herunder ses udviklingen af finansieringsgrundlaget i de fire kommuner sammenlignet med landsgennemsnittet. Her kan man se, at kommuner får mindre og mindre i skatteindtægter, tilskud og udligning til sammen år får år i forhold til landsgennemsnittet.

Figur: Samlet finansiering pr. borger i kr.
 Kilde: Kommunal udligning og generelle tilskud, egen tilvirkning

Kilde Dataproces

Sidst opdateret: 08/11/2023 - 11:17